

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 10P/36/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6922200785
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Csank
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2022:6922200785.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudcom JUDr. Petrom Csankom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote, dieťa rodičov, matka: G. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z., U. XXX a otec: P. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., I. XXX o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

- I. Návrh otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného na U. Z. E., nar. XX. XX. XXXX **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého dieťaťa podal dňa 21. 03. 2022 na súd návrh, ktorým sa domáhal zníženia výživného na maloletého Z. E., nar. XX. XX. XXXX. V návrhu uviedol, že jeho momentálny stav je vedený na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny od dňa 10. 01. 2022 ako nezamestnaný. Jeho žiadosť o dávku v nezamestnanosti bola zamietnutá z dôvodu nesplnenia podmienok na túto dávku, preto žiadal súd o zníženie výživného. K návrhu pripojil rozhodnutie Sociálnej poisťovne číslo 433/2022-RS/DvN, ktorým bolo rozhodnuté, že P. R. nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletých detí, oboznámením sa s návrhom, rodným listom maloletého dieťaťa, rozhodnutím Sociálnej poisťovne, vyjadrením Sociálnej poisťovne, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P., správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota zo šetrenia pomerov, výpočtovými listami, obsahom spisov Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2P/147/2018 a 15T/76/2021 a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Okresný súd Rimavská Sobota rozsudkom č. k. 2P/147/2018-19 zo dňa 25. júla 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08. 08. 2018 rozhodol tak, že mení rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 8P/24/2012 zo dňa 18.04.2012, tak že otec je povinný prispievať na maloleté dieťa Z. E., nar. XX.XX.XXXX, z doterajších 30 % zo sumy životného minima určeného osobitným zákonom zvýšeným výživným po 100 €, mesačne vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 01.08.2018.

4. Z pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15T/76/2021 súd zistil, že proti otcovi maloletého bola podaná žaloba z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 ods. 3 písm. c) Trestného zákona, avšak obžalovaný bol oslobodený podľa § 285 písm. f) Tr. poriadku s použitím § 86 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, lebo zanikla trestnosť činu, keďže zameškané výživné v priebehu trestného konania vyplatil v plnej výške.

5. Otec maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že na podanom návrhu trvá, nakoľko nevie platiť súdom stanovené výživné. Žiadal ho znížiť na sumu 30 eur od 21. 03. 2022. Momentálne si aktívne hľadá prácu, žiadny príjem nemá. Pracoval od roku 2020 do júla 2021 v spoločnosti YURA B., kde mal príjem cca do 550 eur mesačne, ale keďže z toho nestíhal platiť výživné, podal výpoveď a odišiel pracovať do E., kde pracoval od júla 2021 do októbra 2021, kde jeho príjem bol 2700 eur mesačne. Odtiaľ musel odísť, keďže bol prepustený pre covid, odvtedy je nezamestnaný, je vedený na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a žiadny príjem nemá. Nemá inú vyživovaciu povinnosť. Nie je ženatý, býva v byte s rodičmi. Aktívne si hľadá prácu, netrpí žiadnym vážnym ochorením. Dal si prihlášku do práce do YURA ako aj Ž.Í. P., jeho kamarátka mu zháňa fušky, napríklad keď niekto zomrie, tak ide na pohreb vypomáhať.

6. Matka maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí s návrhom na zníženie výživného, považuje ho za účelový s tým, že z čoho žije otec dieťaťa a ako vedel doplatiť nedávno vysoké zameškané výživné. Uviedla, že ho zase môže udať, lebo zase neplatí riadne výživné. Je zamestnaná, pracuje ako opatrovatelka nevládnej starej mamy, má dve deti v náhradnej osobnej starostlivosti. Jej celkový príjem je okolo 1000 eur mesačne. Býva v rodinnom dome, ktorý vlastní stará mama. Okrem maloletého Z. iné deti nemá.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že nesúhlasí s návrhom na zníženie výživného, je toho názoru, že zníženie nie je v záujme maloletého dieťaťa. Odkedy bolo naposledy rozhodované o výživnom maloletý prešiel do vyššieho stupňa vzdelávania, skôr by bolo na mieste zvýšenie výživného, nakoľko sa zvýšili výdavky na dieťa. Otec je zdravý a aktívne si hľadá prácu, preto by malo byť v jeho schopnostiach platenie výživného ako doposiaľ.

8. V správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota zo dňa 07. 04. 2022 z pohovoru s rodičmi a sociálneho zisťovania úrad uviedol, že „Vzhľadom na zistené skutočnosti, orgán SPODaSK hodnotiac potreby maloletého Z., s prihladením na jeho vek a oprávnené záujmy konštatuje, že v záujme dieťaťa je potrebné, aby otec poskytoval podľa svojich možností a schopností toľko prostriedkov na jeho výživu, aby z nich boli uspokojené najmä jeho bežné potreby ako i potreby, ktoré majú priaznivý vplyv na jeho psychický a fyzický vývoj. Povinný rodič sa má správať tak, aby svoje dieťa vedel riadne užiť, pričom na prvom mieste je vždy záujem dieťaťa, ktorý je nadriadený nad záujmom povinného rodiča, hoci aj na úkor jeho minima. Orgán SPODaSK je toho názoru, že otec by mal zodpovedne pristupovať k plneniu vyživovacej povinnosti a hľadať možnosti ako si zabezpečiť dostatočný príjem na uspokojovanie základných oprávnených potrieb mal. dieťaťa. Na základe uvedeného považujeme návrh otca za neopodstatnený, preto výšku vyživovacej povinnosti navrhujeme určiť s prihladením na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa ako aj na reálne príjmové možnosti povinného, dané tak jeho subjektívnymi vlastnosťami ako i objektívnymi skutočnosťami.“

9. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Rimavská Sobota zo dňa 29. 03. 2022 súd zistil, že otec bol evidovaný v pracovnom pomere od 14. 10. 2020 do 27. 08. 2021 v YURA ELTEC Corporation Slovakia, s. r. o. V období od 01. 03. 2021 do 25. 04. 2021, od 07. 06. 2021 do 27. 06. 2021 a od 06. 07. 2021 do 16. 07. 2021 evidujú vylúčenie povinnosti platiť poisťné v súlade s § 140 ods. 2 zák. 461/2003 Z. z.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a

povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

14. Pri posudzovaní zmeny pomerov ako základného zákonom vyžadovaného predpokladu pre zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) je treba prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu rozhodnutia o výške výživného. Dôvodom k zmene výšky vyživovacej povinnosti rodičov je však len taká zmena okolností, za ktorých bolo doposiaľ výživné určené, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov (R 3/1967). Judikatúra súdov zdôrazňuje, že nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o výživnom je teda podstatná otázka zmeny pomerov, či už na strane oprávneného alebo povinného, pričom podstatná zmena pomerov zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine je taká výrazná (relevantná) zmena okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia, a to či už na strane povinného alebo oprávneného.

15. Ani Civilný mimosporový poriadok, ani Zákon o rodine pri rozhodovaní súdu o zmene pôvodného rozsudku o výživnom neustanovuje, aké dlhé obdobie by malo uplynúť od právoplatnosti pôvodného rozhodnutia, preto, aby súd mohol takýto právoplatný rozsudok zmeniť. V zmysle ust. § 121 CMP a tiež ust. § 78 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine je táto skutočnosť (čas, ktorý uplynul od pôvodného rozhodnutia) pre naplnenie predpokladov zmeny rozsudku v zásade irelevantná. Zásadnou otázkou následne je, či došlo alebo nedošlo k zmene pomerov na strane účastníkov. Súd v prvom rade skúmal, či došlo k takej relevantnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu vyživovacej povinnosti otca. Naposledy o návrhu otca na zníženie výživného pre mal. Thomasa bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 2P/147/2018-19, ktorým sa otcovi zvýšila vyživovacia povinnosť z dovtedajších 30% životného minima na sumu 100 eur mesačne. Pomery otca sa odvtedy zmenili tak, že v súčasnosti je nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie a nemá žiadny príjem. Otec bol evidovaný v pracovnom pomere od 14. 10. 2020 do 27. 08. 2021 v YURA ELTEC Corporation Slovakia, s. r. o., od júla 2021 do októbra 2021 pracoval v Rakúsku, kde jeho príjem bol 2700 mesačne. K zásadnej relevantnej zmene pomerov však došlo aj na strane maloletého, ktorý od posledného rozhodovania o výške výživného prešiel do vyššieho stupňa vzdelávania, má 14 rokov, navštevuje už 8. ročník Základnej školy, chcel by ďalej študovať informatiku na Strednej odbornej škole informačných technológií v V. V.. Súd dáva do pozornosti, že matka maloletého, ktorá zabezpečuje starostlivosť o neho sama, pričom je nezamestnaná, zabezpečuje opatrovateľskú službu a má dve deti v náhradnej osobnej starostlivosti. Jej mesačné príjmy sú nasledovné: Peňažný príspevok na opatrovanie vo výške 508,44 eur, prídavok na dieťa vo výške 25,88 eur /pre Z./, opakovaný príspevok náhradnému rodičovi v sume 194,20 eur, opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do NOS vo výške 248,90 eur a 229,00 eur, a prídavky na deti vo výške 51,76 eur / pre mal. deti Š./ Pravidelné výdavky: Výdavky matky súvisiace s užívaním bytu sú: inkaso 160,-eur, TV, internet - 75,- eur, plyn vo výške 16,- eur a okrem toho mesačne splátka za hypotekárny úver po 420,- eur. Otec o maloletého nejaví od jeho narodenia žiadny záujem, ani na jeho výživu pravidelne neprispieval.

16. Jedným z dôvodov pre zníženie výživného, ktoré uviedol navrhovateľ je skutočnosť, že pracoval v E., kde jeho príjem bol okolo 2700 eur mesačne, odkiaľ bol však prepustený, podľa vyjadrenia otca „pre COVID“, odvtedy je nezamestnaný, vedený na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a žiaden príjem nemá. Aktívne si však hľadá prácu, netrpí žiadnym ochorením, dal si prihlášku do práce a chodievá „na fušky“ vypomáhať. Princíp potenciality príjmov povinného rodiča upravený v § 75 ods. 1 druhej vety Zákona o rodine má prednosť pred princípom fakticity, čo znamená, že súd je povinný prihliadať aj k zjavne nevyužitým schopnostiam povinného rodiča. Zákonná úprava kladie dôraz na povinnosť každého rodiča upraviť si svoje osobné a zárobkové pomery tak, aby v prvom rade bol schopný plniť si riadne a včas vyživovaciu povinnosť voči svojim nezaopatreným potomkom. Otec maloletého dieťaťa je z hľadiska veku muž v aktívnom, produktívnom veku, žiadne zdravotné problémy, ktoré by ho obmedzovali vo výkone práce v konaní tvrdené ani preukázané neboli. Sám navrhovateľ uviedol, že pracoval v Rakúsku, kde jeho príjem bol 2700 eur mesačne, pričom ukončenie pracovného pomeru v Rakúsku odôvodnil epidémiou covidu. O tejto skutočnosti však súdu nepredložil žiaden dôkaz. Súd preto konštatoval, že na strane povinného otca išlo o nedôvodné vzdanie sa zamestnania, keďže v konaní nebolo zo strany otca preukázané, že ho k skončeniu pracovného pomeru v Rakúsku viedli objektívne dôvody. Ani tvrdenia otca, že si neúspešne podával žiadosti o prijatie do práce neboli z jeho strany nijako

preukázané. Naopak, sám uviedol, že chodí pracovať „na fušky“. Vzhľadom k vyššie uvedenému preto súd návrh otca ako nedôvodný zamietol.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie len otec maloletého dieťaťa v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Matka maloletého a kolízny opatrovník maloletého sa po vyhlásení rozsudku vzdali odvolania proti nemu.